

Raadsvergadering

Zaaknummer Z25149082

Onderwerp: Kadernota 2027 Omgevingsdienst IJmond

Portefeuillehouder: Wethouder Schilder

Aan de raad.

Voorstel

Uw raad wordt voorgesteld kennis te nemen van de Kadernota 2027 Omgevingsdienst IJmond en uw wensen en bedenkingen ten aanzien van deze kadernota kenbaar te maken. Dit is vooruitlopend op de zienswijzeprocedure op de begroting in 2026.

U wordt geadviseerd aan de Omgevingsdienst IJmond kenbaar te maken dat u in ieder geval de volgende bedenkingen heeft over de kadernota:

- om de achterstanden in te lopen heeft het bestuur van de OD IJmond eerder besloten 10% extra capaciteit op te nemen en deze tot en met 2030 mee te nemen in de begroting, zodat de belangrijkste vergunningen sneller kunnen worden geactualiseerd. Deze keuze is nu ook verwerkt in de Kadernota 2027. Aangegeven dient te worden of en zo ja, hoe wordt voorkomen dat deze kosten structureel worden na 2030;
- in de kadernota is aangegeven dat het meerjarig onderhoudsplan voor het kantoor van de OD IJmond in Beverwijk in 2026 zal worden geactualiseerd. Daarmee zijn de kosten, die hieruit voortkomen, nog niet meegenomen in de nieuwe financiering en daarmee in deze kadernota. Evenals het eventuele kosteneffect als de financiering voor het pand zal moeten worden verlengd. Wij hebben zo onze bedenkingen bij het risico wat hiermee wordt genomen. Dit kan leiden tot een nog hogere bijdrage.

Kern van het voorstel, samenvatting

Voor u ligt de Kadernota 2027 van de Omgevingsdienst IJmond.

Met deze kadernota wordt de meerjarige financiering van de dienst geactualiseerd, de opdracht en middelen structureel in balans gebracht en is de nota onderdeel van de noodzakelijke stappen die gezet moeten worden om de organisatie toekomstbestendig te maken. Deze kadernota werkt als richtinggevend document voor de financiële bijdragen en uitvoeringsafspraken van 2027. De bijdrage die iedere deelnemer gaat inbrengen zal aansluiten bij de omvang van de uit te voeren taken en ambities van de desbetreffende deelnemer.

De kadernota vormt de basis voor de programmatische en financiële uitwerking in de begroting 2027. Uw raad wordt voorgesteld kennis te nemen van de Kadernota 2027 Omgevingsdienst IJmond en uw wensen en bedenkingen ten aanzien van deze kadernota kenbaar te maken. Dit is vooruitlopend op de zienswijzeprocedure op de begroting in 2026.

U wordt geadviseerd aan de Omgevingsdienst IJmond kenbaar te maken dat u in ieder geval de volgende bedenkingen heeft over de kadernota:

- om de achterstanden in te lopen heeft het bestuur van de OD IJmond eerder besloten 10% extra capaciteit op te nemen en deze tot en met 2030 mee te nemen in de begroting, zodat de belangrijkste vergunningen sneller kunnen worden geactualiseerd. Deze keuze is nu ook verwerkt in

de Kadernota 2027. Aangegeven dient te worden of en zo ja, hoe wordt voorkomen dat deze kosten structureel worden na 2030.

- in de kadernota is aangegeven dat het meerjarig onderhoudsplan voor het kantoor van de ODIJmond in Beverwijk in 2026 zal worden geactualiseerd. Daarmee zijn de kosten, die hieruit voortkomen, nog niet meegenomen in de nieuwe financiering en daarmee in deze kadernota. Evenals het eventuele kosteneffect als de financiering voor het pand zal moeten worden verlengd. Wij hebben zo onze bedenkingen bij het risico wat hiermee wordt genomen. Dit kan leiden tot een nog hogere bijdrage.

Beleidsdoelstelling / Maatschappelijk effect

De Kadernota 2027 is onderdeel van het programma Toekomstbestendig ODIJmond. Het programma waarmee ODIJmond de basis op orde brengt door onder meer de financieringsstructuur te herijken. Dit traject is begeleid door het externe adviesbureau 'Seinstra & Partners'. Om tot een herijking van de financieringsstructuur te komen is via werk- en klankbordgroepen vanuit proces, inhoud en expertise intensief samengewerkt met alle deelnemers.

Toelichting en argumenten

Uit de brede organisatieanalyse blijkt dat ODIJmond efficiënt werkt maar structureel onderbedeeld is. In de bijbehorende rapportage "Twee zijden van een medaille" staat een diepgaande analyse van de staat van de organisatie en de noodzakelijke stappen om de organisatie toekomstbestendig te maken. Op basis van de situatie van dat moment én de inschatting hoeveel FTE er daadwerkelijk nodig zou zijn om de totale opdracht met borging van kwaliteit en continuïteit uit te kunnen voeren. Dit betekent een vergroting van het aantal benodigde FTE met 7,27 FTE. Hetgeen automatisch een verhoging van de bijdrage tot gevolg heeft.

Sinds 2024 is gewerkt aan het programma 'Toekomstbestendig ODIJmond'. In uw raadsvergadering van 25 september 2025 bent u nader geïnformeerd over dit programma.

Om dit te realiseren zal de basis op orde worden gebracht door het actualiseren van de gemeenschappelijke regeling, de dienstverleningsovereenkomsten en de financieringsstructuur. De ODIJmond wordt hiermee zo goed als mogelijk voorbereid voor toekomstige ontwikkelingen vanuit het rijk.

Afgelopen jaar heeft ODIJmond haar financieringsstructuur herijkt en het benodigde financiële volume per deelnemer bepaald om de opdracht, met oog voor toekomstige ontwikkelingen en met behoud van de kwaliteit van dienstverlening te kunnen blijven uitvoeren. De financieringsstructuur, de regels die daarbij horen, alsook het financieel effect zijn beschreven in de Kadernota 2027.

Met de Kadernota 2027 herijken ze de financieringsstructuur. Zij zorgen er voor dat de opdracht en middelen structureel in balans komen, borgen de kwaliteit en zorgen dat achterstanden worden weggewerkt.

Door de extra noodzakelijke structurele middelen die zij opvragen via deze kadernota stijgt het omzetvolume met circa 20%, zijnde 2,6 miljoen euro. Ongeveer 1,7 miljoen euro is ter dekking van al bestaande vaste kosten, hiermee wordt het meerjarig begrotingstekort ondervangen.

De resterende 0,9 miljoen euro is gericht op het versterken van de uitvoeringsorganisatie. Diverse bedrijfsvoering elementen, zoals hardware, ICT-licenties, werkplekken en overhead worden op het minimaal noodzakelijke niveau gebracht. Daarnaast wordt organisatie met 7,27 FTE versterkt. Het bestuur kiest, als onderdeel van de nieuwe financiering, voor een opleidingsbudget van 3% en een innovatiebudget van 1%. Beide gelden als verplichting vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) ten aanzien van de robuustheidscriteria.

Afgelopen jaar verkende het bestuur van de ODIJmond de mogelijkheden de dienstverlening efficiënter in te regelen. Vanuit deze mogelijkheden koos het bestuur van ODIJmond op 9 juli 2025 vast te houden aan het huidige, minimaal noodzakelijk uitvoeringsniveau om een bijdrage te leveren aan het beschermen van de kwaliteit van onze leefomgeving. Daarbinnen is gekeken naar onder meer de controlefrequentie bij bedrijven, de inzet op projecten die het primaire proces ondersteunen, de verdeling van de capaciteit over de behandeling van nieuwe meldingen en vergunningen en de actualisatie van bestaande vergunningen en de efficiencywinst door de dienstverlening te uniformeren.

Belangrijke afweging daarbij was een benchmark waaruit naar voren kwam dat het huidige niveau van uitvoering zich gemiddeld aan de onderkant bevindt van het niveau van uitvoering bij andere omgevingsdiensten. Ook komt ODIJmond uit een situatie waarin achterstanden zijn ontstaan, die gedeeltelijk nog moeten worden ingelopen. Het bestuur stelt als uitgangspunt dat deze niet meer moeten mogen en moeten kunnen ontstaan.

Vanuit deze overwegingen koos het bestuur voor het borgen van voldoende capaciteiten en daarmee inzet om de leefomgeving nu en naar de toekomst toe te blijven beschermen en om achterstanden in de uitvoering te voorkomen.

Om deze achterstanden in te kunnen lopen, besloot het bestuur van de ODIJmond 10% extra capaciteit op te nemen en deze tot en met 2030 mee te nemen in de begroting, zodat de belangrijkste vergunningen sneller kunnen worden geactualiseerd. Deze keuze is verwerkt in deze kadernota. Of deze kosten incidenteel blijven zal de toekomst moeten uitwijzen.

Tot slot wordt opgemerkt dat in de kadernota is aangegeven dat het meerjarig onderhoudsplan voor het kantoor van de ODIJmond in Beverwijk in 2026 wordt geactualiseerd. Daarmee zijn de kosten, die hieruit voortkomen, nog niet meegenomen in de nieuwe financiering en daarmee in deze kadernota. Evenals het eventuele kosteneffect als de financiering voor het pand zal moeten worden verlengd. Dit is ons inziens nog wel een risico, dat tot een hogere bijdrage kan leiden.

Argumenten

- De huidige financiering is verouderd en onvoldoende;
- De nieuwe SOLL-situaties (zo zou het moeten zijn) zijn realistisch en transparant;
- Het huidige niveau van uitvoering bevindt zich onder het landelijk gemiddelde;
- Landelijke eisen verplichten tot professionalisering;
- Structurele achterstanden vereisen versterking van de organisatie;
- Jaarlijkse afrekening op realisatie verstevigt sturing.

Kantttekeningen en alternatieven

Als er niet wordt ingestemd met de uiteindelijke begroting zal dat leiden tot groeiende achterstanden en het niet kunnen voldoen aan de landelijke eisen die worden gesteld aan een Omgevingsdienst. Denk daarbij aan de veiligheid van de leefomgeving door minder toezicht of een efficiency verlies wat over alle deelnemers genomen tot hogere kosten leidt.

Voorts zijn er ontwikkelingen zoals 'arbeidsmarktkrapte' en 'onzekerheid over de toekomstige robuustheidsscenario's' die meespelen. Deze worden ondervangen doormiddel van het uitvoeren van 'goed werkgeverschap' en 'de basis op orde'.

Financiële middelen en effecten begroting

Het basis uurtarief voor 2027 zal € 116,95 bedragen (ex indexatie). Er wordt een structurele investering gevraagd van 2,6 miljoen, inclusief 1,7 miljoen dekking bestaand tekort en 0,9 miljoen versterking organisatie. De gemeentelijke bijdrage is afhankelijk van de SOLL-berekening (de gecontracteerde taken zoals de ODIJmond die moet gaan uitvoeren, met de daaraan gekoppelde uren).

Deze SOLL-berekening is eveneens in uw raad van 25 september 2025 besproken. Voor nu is in de SOLL-berekening uitgegaan van 5.634 uren. Met een uurtarief van € 116,95 komt de gemeentelijke bijdrage op € 658.869,30. In onze meerjarenbegroting is reeds rekening gehouden met de hoogte van deze bijdrage.

Uitvoering of vervolgproces

De Kadernota wordt gedeeld met colleges, raden en staten. Formele zienswijze volgt bij de begroting 2027. ODIJmond verzorgt bestuurlijke en ambtelijke informatiebijeenkomsten.

Participatie en communicatie

Zowel intern als extern zal er participatie plaatsvinden.

Rapportage en evaluatie

De kadernota 2027 is onderdeel van het traject om de dienst toekomstbestendig te maken door de herijken van de financieringsstructuur. Dit gebeurt onder leiding van het adviesbureau 'Seinstra & Partners'.

Er is een structuur opgezet van accounthoudersoverleggen met vertegenwoordiging van alle deelnemers en werk- en klankbordgroepen. Die vanuit proces, inhoud en financiële expertise gezamenlijk met alle deelnemers werkte aan het voorstel.

Afgesproken is alle spelregels vast te leggen voor een periode van vier jaren met na twee jaar een evaluatiemoment.

Achterliggende documenten en eerder genomen besluiten

Raadsvoorstel Toekomstbestendigheid Omgevingsdienst IJmond d.d. 25 september 2025 ([Document EdamVolendam - Raadsvoorstel - iBabs Publieksporaal](#)).

Bijlagen

1. Kadernota 2027;
2. Bijlage kadernota – Herijking van de financiering ODIJmond;
3. Concept brief geen wensen en bedenkingen.

Edam-Volendam, 13 januari 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,
C. Rijnberg

de burgemeester,
R.J. Beukers.

Dit voorstel is elektronisch ondertekend. Dit is na besluitvorming zichtbaar op de volgende pagina.

Transactiebewijs iBabs digitale handtekening